Journal of Iranian Social Development Studies (JISDS)
2025 (Winter), Vol. 17, No. 1

How the role of cultural intelligence in the occurrence of social indifference

Zolfaghar Rashidi [1]
Assistant Professor, Department of Educational Management, Roudhen Braanch, Islamic Azad University, Roudhen, Iran

Abstract: *Social indifference is a moral concept and a sociological phenomenon at the same time. Social indifference is known as a kind of social complication; In the opposite way, any social care and altruism in individual and social life is a sign of social dynamism and health. The present study was conducted with the aim of investigating the role of cultural intelligence in the social indifference of master's and doctoral students of Islamic Azad University, Tehran branch. The research method in terms of practical purpose and in terms of data collection is descriptive of the correlation type. The statistical population of this study consists of all male and female students studying in master's and doctoral degrees in the faculties of management, social sciences, media and political sciences of Islamic Azad University, central Tehran branch, in the academic year of 2001-2012, in the number of 1375 people. For this purpose, 300 of these students were selected using Cochran's formula and available sampling method (online method) and answered the researcher-made questionnaire of social indifference and cultural intelligence questionnaire (CQS) (2015). After collecting the questionnaires electronically, the collected data were analyzed using Pearson's correlation coefficient and multivariate regression analysis simultaneously. The results showed that there is a negative and significant correlation between cultural intelligence and social indifference. The results of multiple regression analysis revealed that 69% of social indifference is explained by cultural intelligence. Therefore, it can be concluded that cultural intelligence can predict indifference in students.*

Keywords*: Cultural intelligence, social indifference, Students of Islamic Azad University.*

[1] Email: z.rashidi76@gmail.com (corresponding author)

مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران، سال هفدهم/ شماره اول/ زمستان ۱۴۰۳
Journal of Iranian Social Development Studies 2025 (Winter), Vol. 17, No. 1

چگونگی نقش هوش فرهنگی در بروز بی تفاوتی اجتماعی

ذوالفقار رشیدی [1]*

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۵/۱۶ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۸/۱۹

چکیده
بی‌تفاوتی اجتماعی به مثابه مفهومی اخلاقی و در عین حال پدیده‌ای جامعه‌شناختی است. بی‌تفاوتی اجتماعی، نوعی عارضه اجتماعی شناخته می‌شود؛ همان گونه که در نقطه مقابل آن، هرگونه اعتنای اجتماعی و نوعدوستی در حیات فردی و اجتماعی، نشانه پویایی و سلامت اجتماعی است. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش هوش فرهنگی در بی تفاوتی اجتماعی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز انجام شده است. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش راکلیه دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا در دانشکده‌های مدیریت، علوم اجتماعی و رسانه و علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تعداد ۱۳۷۵ نفر تشکیل شده است. به این منظور تعداد ۳۰۰ نفر از این دانشجویان با استفاده از فرمول کوکران و به روش نمونه‌گیری در دسترس (به شیوه آنلاین) انتخاب شدند و به پرسشنامه محقق ساخته بی تفاوتی اجتماعی و پرسشنامه هوش فرهنگی (CQS) (۲۰۱۵) پاسخ دادند. پس از گردآوری الکترونیکی پرسشنامه‌ها، داده‌های جمع آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره به شیوه همزمان تحلیل شد. نتایج نشان داد که بین هوش فرهنگی با بی تفاوتی اجتماعی همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه مشخص کرد ۶۹ درصد بی تفاوتی اجتماعی به وسیله هوش فرهنگی تبیین می‌شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هوش فرهنگی توان پیش‌بینی بی‌تفاوتی در دانشجویان را دارد.

واژگان کلیدی: هوش فرهنگی، بی تفاوتی اجتماعی، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی.

مقدمه
یکی از مسائل و مشکلاتی که نشأت گرفته از صنعتی شدن جوامع و تغییرات سریع در روابط اجتماعی مردم به خصوص در محیط‌های شهری به وجود آمده و طیف وسیعی از افراد را درگیر کرده است، سرد شدن روابط اجتماعی و بی‌تفاوتی است، که در مفاهیم جامعه‌شناختی از آن عنوان به پیامد زندگی شهرنشینی و تبعات سیر صعودی نرخ جمعیت یاد می‌شود (صفاریان و همکاران، ۱۳۹۹). بی‌تفاوتی اجتماعی وضعیتی است که طی آن، افراد با بی‌اعتنایی به واقعیت‌های پیرامون از انجام مشارکت اجتماعی و

[1] استادیار گروه مدیریت اموزشی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران (نویسنده مسئول)
(E mail: z.rashidi76@gmail.com)

مداخله در فعالیت‌های سیاسی، مسئولیت‌های اجتماعی، فعالیت‌های دگرخواهانه و درگیری فعال و مدنی در مسائل اجتماعی اجتناب می‌کنند (جمشیدزاده و همکاران، ۱۴۰۰). همچنین می‌توان گفت که بی‌تفاوتی به طور گسترده یک سندرم چندوجهی شامل ابعاد شناختی[۱](کاهش اهداف)، رفتاری[۲] (کاهش بهره‌وری) و عاطفی[۳] (کاهش پاسخ‌های هیجانی به موفقیت یا شکست) است، در حالی که یک حوزه اجتماعی نیز دارد که کمتر به آن توجه شده است (دیکسون و هوساین[۴]، ۲۰۲۲). بی‌علاقگی، بی‌اعتنایی و بی‌تفاوتی افراد نسبت به مشارکت اجتماعی-سیاسی، مسئولیت‌های اجتماعی، فعالیت‌های دگرخواهانه و درگیری فعال مدنی در مسائل اجتماعی، نشانگر انسان و جامعه‌ای است که یا با مسأله‌ای اجتماعی مواجه است و یا تکامل و توسعه لازم را نیافته است (نبوی و همکاران، ۱۳۹۳). عوامل مختلفی می‌توانند بر این بی‌تفاوتی تاثیرگذار باشند که از جمله آنها می‌توان به شبکه‌های اجتماعی مجازی (چیوش[۵]،۲۰۱۷)، فردگرایی و محرومیت نسبی (صفاریان و همکاران، ۱۳۹۹)، اعتماد اجتماعی و امید به آینده (زارعی وند و همکاران، ۱۳۹۹)، نشاط و سلامت اجتماعی (مرادی و صفاریان، ۱۳۹۸)، کنش ارتباطی (رونقی و همکاران، ۱۳۹۸)، ضعف مسئولیت اجتماعی (بشارتی فرد و بیرانوند، ۱۳۹۸)، احساس ازخودبیگانگی (نبوی و همکاران، ۱۳۹۲) و رضایت اجتماعی و بی هنجاری (محسنی تبریزی و صداقتی‌فرد، ۱۳۹۰) اشاره کرد. اما متغیری که تاثیر آن کمتر بر روی بی‌تفاوتی اجتماعی بررسی شده است، هوش فرهنگی است که یک ظرفیت مهم مرتبط با عملکرد مؤثر در زمینه‌های بین‌فرهنگی است (مک‌کای[۶] و همکاران، ۲۰۲۲؛ یاکوب[۷] و همکاران، ۲۰۲۲) و به توسعه روابط بین فردی و تعاملات بیشتر با دیگران در فرهنگ‌های مختلف کمک می‌کند (دولسی و قیسلیری[۸]، ۲۰۲۲). هوش فرهنگی که به عنوان شایستگی فرهنگی نیز شناخته می‌شود، یک مهارت ضروری در افراد مختلف و برای حل تعارض بین‌گروهی در نظر گرفته می‌شود (سگیو[۹] و همکاران، ۲۰۲۲). همچنین هوش فرهنگی به عنوان ظرفیت فرد برای درک، انطباق و تعامل در زمینه‌های فرهنگی مختلف تعریف شده است (پیداک[۱۰] و همکاران، ۲۰۲۲) و یک سازه چند وجهی است که شامل ۴ نوع هوش فرهنگی از جمله فراشناختی[۱۱]، هوش فرهنگی شناختی[۱۲]، هوش فرهنگی انگیزشی[۱۳] و هوش فرهنگی رفتاری[۱۴] می‌باشد (لام[۱۵] و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر می‌توان گفت که افراد زیادی با داشتن هوش بالا و مهارت های اجتماعی مناسب در تعاملات بین‌المللی شکست می‌خورند که علت اصلی آن پایین بودن هوش فرهنگی است. افرادی با هوش فرهنگی پایین ممکن است قادر به ارتباط با دیگران از همان فرهنگ یا فرهنگ‌های دیگر نباشند و در نتیجه، در زندگی و کسب و کارشان دچار مشکل شوند. در مقابل، افرادی با هوش فرهنگی بالا قادر به تفسیر رفتار دیگران و حتی در صورت نیاز، انطباق با رفتار دیگران هستند. این افراد حصارهای فرهنگی را درک کرده، می‌دانند که همین حصارها می‌توانند رفتار ما و دیگران را چارچوب‌بندی کنند (حسین پناه و کاظمیان مقدم، ۱۴۰۰). بنابراین هوش فرهنگی به منزله حلقه اتصالی است که می‌تواند درمحیط متنوع، انسجام و هماهنگی ایجاد کند. عدم آمادگی دانشجویان برای تعامل و سازگاری با افراد فرهنگ جدید می‌تواند بر کارکردهای تحصیلی (اسلامی و همکاران، ۱۴۰۰) و کارکردهای اجتماعی همچون بی‌تفاوتی اجتماعی آنان تاثیر بگذارد.

---

[1] cognitive
[2] behavioral
[3] emotional
[4] Dickson & Husain
[5] Chiweshe
[6] McKay
[7] Yacub
[8] Dolce & Ghislieri
[9] Segev
[10] Pidduck
[11] metacognitive
[12] cognitive,
[13] motivational
[14] behavioral
[15] Lam

بنابراین این پژوهش در راستای شناسایی عوامل تاثیرگذار بر بی تفاوتی اجتماعی به بررسی این سوال پرداخته است که نقش هوش فرهنگی در بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی چیست؟ امروزه در محیط های کلانشهری، پدیده‌ای مانند بی‌تفاوتی اجتماعی، بیانگر بی‌احساسی، بدبینی، بی‌میلی و به عبارت بهتر نوعی افسردگی اجتماعی است و از منظر آسیب‌شناختی، بی‌تفاوتی در بین افراد نوعی بیماری اجتماعی شناخته می‌شود که از عناصر نامطلوب فرهنگ مدرن کلان‌شهرها بوده و با تأکید بیش از حد بر ترجیحات شخصی و منافع فردگرایانه در زندگی شهری معاصر نمود یافته و همچون مانعی در ایجاد و برقراری ارتباطات مثبت اجتماعی و نیز افزایش مشارکت شهروندان در امور اجتماعی قرارگرفته، به تضعیف یا حتی توقف فرایند توسعه‌ی ملی منجر می‌شود (صفاریان و همکاران، ۱۳۹۸). بنابراین می‌توان از بی‌تفاوتی به عنوان از دست دادن انگیزه برای عمل یاد نمود که در طیف وسیعی ار اختلالات عصبی روانی، مشکلات اجتماعی، اعتیاد به مواد مخدر و سایر مشکلات در افراد مختلف نقش دارد (پتیت[1] و همکاران، ۲۰۲۱). لذا وقتی احساس بی تفاوتی اجتماعی در جامعه اتفاق می‌افتد؛ دو پیامد خواهد داشت. یکی اینکه در طبقات مرفه خودخواهی و مطالبات افراطی و تفکیک‌های نادرست بین منافع فردی و خواسته‌های عمومی اتفاق می‌افتد و دوم اینکه در میان طبقات ضعیف‌تر و آنان که احساس بی‌عدالتی می‌کنند، قانون‌گریزی و هنجارشکنی رواج می‌یابد (میرفردی و همکاران، ۱۳۹۴). لذا مطالعه در زمینه شناسایی عوامل موثر بر بی تفاوتی اجتماعی به ویژه در دانشجویان به عنوان قشر تاثیرگذار جامعه و قشری که آینده‌ساز هستند می‌تواند از اهمیت و ضرورت فراوانی برخوردار باشد.

برخی از مهمترین ابعاد بی تفاوتی اجتماعی عبارتند از: بی‌تفاوتی نوع دوستانه، بی تفاوتی مدنی، بی تفاوتی زیست محیطی. مرتون بی‌تفاوتی اجتماعی را معادل با کناره‌گیری و دوری گرفتن افراد دانسته و آن را به این صورت تعریف می‌کند که بی‌تفاوتی اجتماعی یعنی نفی هر دو طرف طیف(اهداف و شیوه‌های نهادی شده) توسط افراد جامعه. زمانی که هم اهداف و هم شیوه‌های نهادی شده در جامعه مورد قبول افراد جامعه نباشد در این صورت بی‌تفاوتی اجتماعی رخ می‌دهد. ازآنجاکه وسایل مشروع به طور یکسان در اختیار همه نیست، موجب بروز ناکامی، احساس سرخوردگی و رفتار ناهنجارمی شود. شکاف میان اهداف، ضوابط و امکانات، شکل‌گیری بی‌هنجاری را در پی دارد. وی خود بیگانگی را مبین گسیختگی و نبود تجانس بین اهداف و ابزار رسیدن به آنها می‌داند؛ به طوری که میان ابزار (وسایل) و اهداف (رفع نیازها) تناسب وجود ندارد. این وضعیت، موجب گسیختگی فرد و اجتماع، دوری، بیگانگی و افراد از یکدیگر خواهد شد (میرزاپوری، ۱۳۹۵؛ صفاریان و همکاران، ۱۳۹۹). از نظر گافمن بی‌اعتنایی چیزی است که ما در موقعیت‌های زیادی از یکدیگر انتظار داریم. گافمن معتقد است که زندگی در شهر کاری تکراری ولی منظم است، به همین جهت فرد در حالی که در محاصره تعداد زیادی افراد ناشناس قرار دارد می‌تواند نیازهای شخصی خود را برآورده سازد. به تعبیر وی، وقتی دو نفر در خیابان از روبروی هم می‌گذرند، نگاه بسیار گذرایی با همدیگر رد و بدل می‌کنند و سپس نگاه خود را برمی‌گردانند و با اجتناب از نگریستن به همدیگر از کنار هم می‌گذرند. آنها با این کارچیزی را به نمایش می‌گذارند که بی اعتنایی مدنی[2] دارد. سی‌رایت میلز بر این باور است که بی‌تفاوتی اجتماعی در جوامع توده‌ای ریشه بسیاری از مسائل معاصر است؛ چرا که عدم حساسیت اخلاقی و سکوت و خاموشی افراد در جامعه زمینه اعمال بی رحمی‌هایی از سوی رهبران می‌گردد. میلز معتقد است که انسان جهان امروز واجد احساسی است که قادر به فائق آمدن بر گرفتاری‌ها و نابسامانی‌های زندگی خصوصی‌شان نیست. او بی‌احساسی اخلاقی را ناشی از گستره بوروکراسی، عقل‌گرایی مفرط و تضاد میان آزادی و عقل می‌داند. بی‌تفاوتی اجتماعی در جوامع توده‌ای، دلیل بسیاری از مسائل معاصر است؛ زیرا بی‌احساسی اخلاقی و سکوت افراد در جامعه، زمینه اعمال انواعی از بی‌رحمی‌های رهبران را فراهم می‌آورد (میرزاپوری، ۱۳۹۵؛ صفاریان و همکاران، ۱۳۹۹). هابرماس، فروپاشی حوزه

[1] Petitet
[2] civil inattention

عمومی را نتیجه استعمار جهان حیاتی توسط عقلانیت صوری (نظام‌ها) می‌داند. سلطه قانون و نظامند شدگی بر زندگی فرهنگی، موجب از دست رفتن معنا، تزلزل هویت جمعی، بی‌هنجاری، بیگانگی و شی گونگی جامعه خواهد شد؛ لذا وی تجدد را شورشی علیه سنت و ارزش‌ها می‌داند. هابرماس، جامعه را مرکب از نظام‌ها و جهان حیاتی می‌داند. نظام، قلمرو عقلانیت صوری است و جهان حیاتی جایگاه عقلانیت ذاتی است که میان آنها به نوعی رابطه دیالکتیکی حاکم است. هدف کنش معقول هدفدار (مختص به عقلانیت صوری) رسیدن به هدف است ولی هدف کنش ارتباطی(مختص به عقلانیت ذاتی) رسیدن به تفاهم است. اولی موجب رشد نظارت‌های فنی بر زندگی و دومی موجبات ارتباطی آزاد و دور از هرگونه محدودیت را فراهم می‌سازد. به زعم هابرماس، استعمار فرهنگی در جهان نوین، زمانی شکل می‌گیرد که عقلانیت صوری بر عقلانیت ذاتی پیروز شود. کنش ارتباطی، به سوی عدم توافق پیش می‌رود و ارتباط انسانی را فقیرتر، تکه‌پاره‌تر و منجمدتر می‌کند و در نهایت، موجب گسیختگی جهان حیاتی می شود. هرچقدر ساختارها قدرت بیشتری یابند، اعمال قدرت بالاتری برجهان حیاتی می‌یابند. این ساختارها فراگرد رسیدن به توافق در جهان حیاتی را محدود می‌سازند. اعمال نظارت شدیدتر، سبب کاهش ارتباط زبانی مانند مباحثه می‌شود که به دنبال حقیقت ظرفیت ارتباط و رسیدن به تفاهم است. اخلال در هر مرحله از فرایندهای مباحثه، موجب به توافق نرسیدن است. از این رو نظام‌ها با تحریف فرایندهای مراحل توافق زبانی، زمینه گسیختگی انسجام را فراهم می‌کنند. حاکمیت عقلانیت صوری بر روابط اجتماعی، سبب از خودبیگانگی و بی‌تفاوتی افراد می‌شود (مرادی و صفاریان، ۱۳۹۸). دورکیم فردگرایی افراطی را به منزله محصول گسیختگی پیوند فرد و اجتماع، از فردگرایی ناشی از تقسیم کار تفکیک کرده بود. در فردگرایی افراطی که مذموم و موجبات شر در جامعه است، التزام فرد به هنجارهای اجتماعی – سیاسی تضعیف می‌شود و ترجیح منافع فردی بر جمعی به بی‌هنجاری می‌گراید. در وضعیت بی‌هنجار و تضعیف التزام فرد به هنجارهای اجتماعی – سیاسی، منافع فردی بر منافع جمعی ارجحیت داده خواهد شد و موجب جدایی فرد از اجتماع می‌شود. در چنین وضعیتی، فردگرایی محض به همراه گسیختگی اجتماعی به وقوع می‌پیوندد (صفاریان و همکاران، ۱۳۹۹).

هوش فرهنگی از نوع شناختی بیانگر درک فرد از شباهت‌ها و تفاوت‌های فرهنگی است و دانش عمومی و نقشه‌های ذهنی و شناختی فرد از فرهنگ‌های دیگر را نشان می‌دهد. این بعد شامل دو جنبه نظام‌های فرهنگی و ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی است. نظام‌های فرهنگی روش‌هایی است که جوامع به کمک آنها خود را برای برآوردن نیازهای پایه‌ای اعضای خود سازماندهی می‌کنند. ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی به روش‌های متفاوتی اطلاق می‌شود که فرهنگ‌ها به موضوعاتی همچون زمان، اختیارات و روابط می‌پردازند. بر اساس نظریه هوش فرهنگی انگ و لیورمور هوش فرهنگی شامل چهار قابلیت متفاوت است که هر یک از چهار بعد با یکدیگر در ارتباط هستند و افراد به همه این قابلیت‌های هوش فرهنگی نیاز دارند و تمرکز تنها روی یکی از این ابعاد ممکن است در عمل باعث افزایش ابهام فرهنگی شود و موجب ارتقاء هوش فرهنگی نگردد (ون‌داین[1] و همکاران، ۲۰۰۹؛ به نقل از ملائی و همکاران، ۱۳۹۳). به عبارتی در نظریه هوش فرهنگی، از این نوع هوش به عنوان توانایی و ظرفیت فرد برای موفقیت و سازگاری در موقعیت‌های فرهنگی جدید می‌باشد و همچنین فرد بتواند در موقعیت‌های ناآشنا توانایی سازگاری داشته باشد (ایرلی و انگ[2]، ۲۰۰۳؛ به نقل از اوت و میچایلووا[3]، ۲۰۱۸). نظریه هوش فرهنگی بر اساس چارچوب چهار عاملی شکل گرفته است و از چهار توانایی متفاوت کیفی تشکیل شده است. با این حال هر کدام از این چهار عامل به هم وابسته‌اند. چهار عامل هوش فرهنگی شناختی، فراشناختی، انگیزشی و رفتاری می‌باشد (وندایین و همکاران، ۲۰۱۰).

جمشیدزاده و همکاران (۱۴۰۰) در مقاله‌ای با عنوان "با بررسی مطالعه جامعه شناختی نقش شبکه‌های اجتماعی بر بی‌تفاوتی اجتماعی" نشان دادند که میزان بی‌تفاوتی در حد متوسط رو به بالاست و بین متغیرهای نگرش نوع دوستانه، رفتار نوع دوستانه،

[1] Van Dyne
[2] Earley & Ang
[3] Ott & Michailova

نگرش مدنی، رفتار مدنی، تنوع استفاده از شبکه‌های اجتماعی، میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی، متغیرهای زمینه‌ای (سن، جنس، پایگاه اجتماعی - اقتصادی)، همبستگی اجتماعی و بی‌تفاوتی اجتماعی رابطه وجود دارد. در این میان، همبستگی اجتماعی به عنوان متغیر واسط، بیشترین اهمیت را در تبیین بی‌تفاوتی اجتماعی داشته است. زارعی‌وند و همکاران (۱۳۹۹) در مقاله‌ای با عنوان "بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان و عوامل اجتماعی مرتبط با آن مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه حکیم سبزواری" نتایج تحقیق حاکی از آن است که میزان بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان، متوسط می‌باشد و ۷/۷۳ درصد آنها بی‌تفاوتی متوسطی داشتند. بین متغیرهای زمینه‌ای شامل جنسیت، محل سکونت، قومیت، رشته و مقطع تحصیلی با بی‌تفاوتی اجتماعی تفاوت معناداری پیدا نشد؛ ولی بین وضعیت تأهل و سن با بی‌تفاوتی اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. مک‌کای و همکاران (۲۰۲۲) در مقاله‌ای با عنوان " بررسی رابطه بین تجربه صفر بین‌المللی و هوش فرهنگی در دانشجویان" نشان دادند؛ که هوش فرهنگی یک ظرفیت مهم مرتبط با عملکرد مؤثر در زمینه‌های بین‌فرهنگی است. همچنین نتایج بیانگر آن بود که هوش فرهنگی در طول تجربه تبادل رخ داده است. نه مسالمت فرهنگی و نه تجربه قبلی سفر بر میزان تغییر هوش فرهنگی که رخ داده بود تاثیری نداشت. یافته‌ها تأیید می‌کنند که تبادل دانشجوی دانشگاه ابزار ارزشمندی برای ارتقای رشد هوش فرهنگی است و از فارغ‌التحصیلان برای کسب توانایی‌های مرتبط با محیط کار جهانی حمایت می‌کند. سگیو و همکاران (۲۰۲۲) در مقاله‌ای با عنوان "رابطه بین هوش فرهنگی و فاصله اجتماعی در میان دانشجویان" نشان دادند که هوش فرهنگی که به عنوان شایستگی فرهنگی نیز شناخته می‌شود، یک مهارت ضروری در حرفه‌های بالینی و برای حل تعارض بین گروهی در نظر گرفته می‌شود. هوش فرهنگی و فاصله اجتماعی را در میان دانشجویان اکثریت (یهودی) و اقلیت (عرب) در حیطه مطالعات بالینی مورد بررسی قرار گرفت، با این فرض که هوش فرهنگی با فاصله اجتماعی نسبت به اعضای برون گروه ارتباط منفی دارد و دانشجویان اقلیت هوش فرهنگی بالاتری را نسبت به دانشجویان اکثریت گزارش خواهند کرد. دانشجویان سال اول از حوزه‌های جمعیت شناختی و مطالعاتی متنوع (مددکاری اجتماعی، پرستاری، علوم رفتاری) مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که ارتباط منفی جدیدی بین هوش فرهنگی و فاصله اجتماعی برون گروهی و هوش فرهنگی بالاتر در بین دانشجویان گروه اقلیت وجود دارد. این یافته که دانشجویان با پیشینه‌های اقلیت در ابتدای آموزش خود پذیرای تبادلات بین فرهنگی بودند، نشان می‌دهد که نظریه هوش فرهنگی می‌تواند در معیارهای آموزش و ارزشیابی دانشجویانی که وارد آموزش حرفه‌ای بالینی می‌شوند استفاده شود.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف توصیفی، از نظر گردآوری اطلاعات به صورت پیمایشی و از نظر تجزیه و تحلیل داده‌ها بصورت همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا در دانشکده‌های مدیریت، علوم اجتماعی و رسانه و علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به تعداد ۱۳۷۵ نفر بودندکه به روش نمونه‌گیری تصادفی و طبقه‌ای و بر طبق فرمول کوکران ۳۰۰ نفر تعیین گردیده است. ابزار این پژوهش نیز از طریق پرسشنامه محقق ساخته بی تفاوتی اجتماعی و پرسشنامه هوش فرهنگی (CQS) (۲۰۱۵) مورد سنجش قرار گرفت. پرسشنامه محقق ساخته بی تفاوتی اجتماعی با ۲۰ گویه و ۴ خرده مقیاس در طیف لیکرت انجام گرفت. از آنجایی که این پرسشنامه محقق ساخته بود به منظور بررسی روایی پرسشنامه از روش تحلیل عامل تأییدی استفاده شد. شاخص‌های برازندگی مربوط به تحلیل عامل تأییدی پرسشنامه محقق ساخته بررسی شد. مقادیر شاخص‌های برازندگی از جمله برازش هنجار شده (NFI)، برازش هنجار نشده (NNFI)، برازش مقایسه‌ای (CFI)، برازندگی افزایشی، (IFI)، نیکویی برازش (GFI) و نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI) بزرگتر از ۰/۹۰ و همچنین برازش مقتصد (PCFI)، برازش هنجار شده مقتصد (PNFI) بالای ۰/۶۰ بود که این بر برازش مطلوب دلالت داشت. افزون بر این پایایی پرسشنامه در پژوهش حاضر بر روی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی بررسی و ضرایب آلفای کرونباخ برای کناره‌گیری مدنی ۰/۷۲، دلسردی ۸۲/، بی‌اعتنایی به رخدادهای فرهنگی - اجتماعی ۰/۷۵، بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی ۰/۸۰ و کل سوالات ۰/۹۳ به دست آمد.

پرسشنامه هوش فرهنگی (CQS) (۲۰۱۵) نیز با ۲۰ سئوال و چهار مولفه هوش فرهنگی شامل فراشناختی[1] با سوالات ۱، ۲، ۳ و ۴؛ شناختی[2] با سوالات ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰؛ انگیزشی[3] با سوالات ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴؛ رفتاری[4] با سوالات ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ را اندازه گیری می‌کند (شو[5] و همکاران، ۲۰۱۷). نمره گذاری پرسشنامه به این صورت است که برای خیلی زیاد نمره ۵، زیاد نمره ۴، متوسط نمره ۳، کم نمره ۲ و خیلی کم نمره ۱ تعلق می‌گیرد (اوت و میچایلووا،[6] ۲۰۱۸). در پژوهش‌های داخل ایران روایی صوری پرسشنامه تایید شده است و روایی ملاکی پرسشنامه هوش فرهنگی با پرسشنامه فرهنگ مدرسه با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون ضرایب برای هوش فراشناختی ۰/۴۶، شناختی ۰/۲۴، رفتاری ۰/۱۸ و انگیزشی ۰/۱۶ و معنی‌دار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است و همچنین پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ برای هوش فراشناختی ۰/۸۲، شناختی ۰/۸۶، انگیزشی ۰/۸۵ و رفتاری ۰/۸۸ گزارش شده است (حسنی و خضری، ۱۳۹۷). در خارج کشور برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است آلفای کرونباخ ضریب ۰/۸۲ برای کل سوالات به دست آمده است (کاستاندا[7] و همکاران، ۲۰۱۸). در یک پژوهش دیگر همسانی درونی با آلفای کرونباخ برای هوش فراشناختی ۰/۵۵، شناختی ۰/۶۷، رفتاری ۰/۶۸ و انگیزشی ۰/۷۰ گزارش شده است (پاچسو و استونز[8]، ۲۰۱۸). افزون بر این پایایی پرسشنامه در پژوهش حاضر بر روی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی بررسی و ضرایب آلفای کرونباخ برای هوش فراشناختی ۰/۷۵، شناختی ۰/۷۷، رفتاری ۰/۸۸، انگیزشی ۰/۷۶ و کل سوالات ۰/۹۱ به دست آمد.

روش جمع‌آوری داده‌ها بصورت کتابخانه‌ای و میدانی بود. در بعد کتابخانه‌ای از مقالات علمی و پژوهشی، سایت‌ها و ژورنال‌ها استفاده شد. در بعد میدانی کار، برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش پرسشنامه‌های محقق ساخت استفاده شده است. برای اجرای پرسشنامه‌ها پژوهش به دو شیوه حضوری و آنلاین استفاده شد. به دانشجویان دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی که دسترسی وجود داشت لینک آنلاین یا نسخه مداد-کاغذی پرسشنامه‌ها داده شد تا به سوالات پاسخ دهند. سپس بر اساس دستورالعملی که در بالای پرسشنامه‌ها نوشته شده بود از آنان خواسته شد تمامی سوالات را به دقت بخوانند تا حد امکان سوالی را بی‌پاسخ نگذارند. بعد از گردآوری داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها، اطلاعات گردآوری شده با روش‌های آماری مناسب تحلیل گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیفی جهت سنجش متغیرهای پژوهش از میانگین و انحراف معیار استفاده گردید. مفروضه‌های تحقیق شامل آزمون چولکی و کشیدگی برای نرمال بودن توزیع نمرات، آزمون دوربین واتسون برای آزمون استقلال خطاها، آزمون ضریب تحمل و تورم واریانس برای بررسی عدم همخطی چندگانه بود. در سطح استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد.

جدول ۱- نتیجه آزمون چولگی و کشیدگی برای نرمال بودن توزیع نمرات

متغیرهای پژوهش	چولگی		کشیدگی	
	آماره	خطای استاندارد	آماره	خطای استاندارد
کناره‌گیری مدنی	۰/۳۶۱	۰/۱۴۱	-۰/۷۵۱	۰/۲۸۱

[1] metacognitive
[2] cognitive
[3] motivational
[4] behavioral
[5] Shu
[6] Ott & Michailova
[7] Castañeda
[8] Pacheco & Stevens

متغیرهای پژوهش	چولگی		کشیدگی	
	آماره	خطای استاندارد	آماره	خطای استاندارد
دلسردی	-۰/۴۴۳	۰/۱۴۱	-۱/۳۷۳	۰/۲۸۱
بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی- اجتماعی	-۰/۰۲۵	۰/۱۴۱	-۱/۶۳۸	۰/۲۸۱
بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی	-۰/۵۱۶	۰/۱۴۱	-۱/۴۸۰	۰/۲۸۱
نمره کل بی تفاوتی اجتماعی	-۰/۳۴۷	۰/۱۴۱	-۱/۴۸۱	۰/۲۸۱
هوش فراشناختی	۰/۸۸۶	۰/۱۴۱	-۰/۱۸۷	۰/۲۸۱
هوش شناختی	۰/۲۶۴	۰/۱۴۱	-۱/۶۹۰	۰/۲۸۱
هوش انگیزشی	۰/۲۷۲	۰/۱۴۱	-۱/۶۱۱	۰/۲۸۱
هوش رفتاری	۰/۴۱۹	۰/۱۴۱	-۱/۶۵۲	۰/۲۸۱
نمره کل هوش فرهنگی	۰/۱۹۶	۰/۱۴۱	-۱/۶۲۳	۰/۲۸۱

جدول ۱ نتیجه آزمون چولگی و کشیدگی برای نرمال بودن توزیع نمرات را نشان می‌دهد که مقدار چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش در بازه (۲- تا ۲) قرار دارد. بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است. لذا می‌توان از ضریب همبستگی و رگرسیون چندمتغیره به روش همزمان استفاده کرد.

جدول ۲- نتایج آزمون دوربین واتسون برای استقلال خطاها برای متغیر پیش‌بین

متغیر پیش‌بین	دوربین واتسون (خودهمبستگی)
هوش فرهنگی	۲/۳۰۹

بر اساس جدول ۲ می‌توان گفت که اگر مقدار آماره‌ی دوربین واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشته باشد، می‌توان استقلال خطاها را پذیرفت. از آنجایی که آماره‌های دوربین واتسون بین ۱/۵ الی ۲/۵ است که نشان دهنده‌ی استقلال خطاها است و می‌توان از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده نمود.

جدول ۳- ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پیش‌بین

متغیرهای پیش‌بین	ضریب تحمل	تورم واریانس
هوش فراشناختی	۰/۳۸۰	۲/۶۳۰
هوش شناختی	۰/۲۴۰	۴/۱۷۱
هوش انگیزشی	۰/۱۷۹	۵/۵۸۷
هوش رفتاری	۰/۱۵۸	۶/۳۲۷

نتایج جدول ۳ نشان داد که هیچ کدام از مقادیر آماره تحمل کوچک‌تر از حد مجاز ۰/۱ و هیچ کدام از مقادیر عامل تورم واریانس بزرگ‌تر از حد مجاز ۱۰ نمی‌باشند. از آنجایی که وجود همخطی چندگانه در متغیرهای پیش‌بین مشاهده نشد، می‌توان از آزمون‌های پارامتریک ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره استفاده نمود.

یافته های پژوهش

هوش فرهنگی در بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟

جدول ٤ خلاصه مدل رگرسیون بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۸۳۱
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۶۹۰
مجذور R تعدیل شده	۰/۶۸۶
اشتباه استاندارد برآورد	۷/۹۹۳
آماره F	۱۶۴/۳۶۶
معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۴ نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی تفاوتی اجتماعی برابر ۰/۸۳۱ است که بر این اساس ۶۹ درصد از واریانس بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۱۶۴/۳۶۶ است که در سطح آلفای کوچک‌تر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که نشان می‌دهد هوش فرهنگی می‌تواند تغییرات مربوط به بی تفاوتی اجتماعی را به خوبی تبیین نماید.

جدول ۵ ضرایب رگرسیون چندمتغیره بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۷۴/۰۳۳	۱/۲۲۱	-	۶۰/۶۳۷	۰/۰۰۱
هوش فراشناختی	-۱/۱۶۳	۰/۱۴۸	-۰/۴۱۳	-۷/۸۵۹	۰/۰۰۱
هوش شناختی	-۰/۸۴۸	۰/۱۸۴	-۰/۳۰۵	-۴/۶۱۴	۰/۰۰۱
هوش انگیزشی	-۱/۱۶۰	۰/۳۰۲	-۰/۲۹۴	-۳/۸۴۳	۰/۰۰۱
هوش رفتاری	-۱/۲۳۲	۰/۱۹۹	-۰/۵۰۵	-۸/۱۹۷	۰/۰۰۱

جدول ۵ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی رفتاری با ضریب بتا ۰/۵۰۵- است. لذا سوال اصلی پژوهش مبنی بر اینکه هوش فرهنگی در بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟ تایید شد.

سئوال اختصاصی اول: نقش هوش فرهنگی در کناره‌گیری مدنی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی چیست؟

جدول ٦ خلاصه مدل رگرسیون کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۷۴۴
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۵۵۳
مجذور R تعدیل شده	۰/۵۴۷
اشتباه استاندارد برآورد	۱/۹۱۶
آماره F	۹۱/۴۱۵
معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۶، نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با کناره گیری مدنی برابر ۰/۷۴۴ است که بر این اساس ۵۵/۳ درصد از واریانس کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۹۱/۴۱۵ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که نشان می‌دهد هوش فرهنگی می‌توانند تغییرات مربوط به کناره گیری مدنی را به خوبی تبیین کنند.

جدول ۷ ضرایب رگرسیون چندمتغیره کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۱۴/۲۹۲	۰/۲۹۳	–	۴۸/۸۲۱	۰/۰۰۱
هوش فراشناختی	-۰/۱۰۵	۰/۰۳۵	-۰/۱۸۷	-۲/۹۵۸	۰/۰۰۳
هوش شناختی	-۰/۲۹۵	۰/۰۴۴	-۰/۵۳۳	-۶/۷۰۳	۰/۰۰۱
هوش انگیزشی	-۰/۱۲۷	۰/۰۷۲	-۰/۱۶۲	-۲/۷۶۰	۰/۰۲۹
هوش رفتاری	-۰/۱۴۰	۰/۰۴۸	-۰/۱۸۳	-۲/۸۴۴	۰/۰۱۸

جدول ۷ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی شناختی با ضریب بتا ۰/۵۵۳- است. لذا سوال اختصاصی اول پژوهش مبنی بر اینکه هوش فرهنگی در کناره گیری مدنی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟ تایید شد.

سوال اختصاصی دوم: نقش هوش فرهنگی در دلسردی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی چیست؟

جدول ۸ خلاصه مدل رگرسیون دلسردی بر اساس هوش فرهنگی

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۸۰۹
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۶۵۵
مجذور R تعدیل شده	۰/۶۵۰
اشتباه استاندارد برآورد	۲/۰۳۸
آماره F	۱۳۹/۹۰۷
معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه جدول ۸ نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با دلسردی برابر ۰/۸۰۹ است که بر این اساس ۶۵/۵ درصد از واریانس دلسردی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۱۳۹/۹۰۷ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که نشان می‌دهد هوش فرهنگی می‌تواند تغییرات مربوط به دلسردی را به خوبی تبیین کند.

جدول ۹ ضرایب رگرسیون چندمتغیره دلسردی بر اساس هوش فرهنگی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۱۵/۱۰۴	۰/۳۱۱	–	۴۸/۵۲۶	۰/۰۰۱
هوش فراشناختی	-۰/۳۷۹	۰/۰۳۸	-۰/۵۵۷	۱۰/۰۴۱	۰/۰۰۱
هوش شناختی	-۰/۲۲۴	۰/۰۴۷	-۰/۳۳۵	-۴/۷۹۳	۰/۰۰۱
هوش انگیزشی	-۰/۶۵۹	۰/۰۷۷	-۰/۶۹۲	-۸/۵۶۴	۰/۰۰۱
هوش رفتاری	-۰/۳۷۰	۰/۰۵۱	۰/۶۲۹	-۷/۳۰۷	۰/۰۰۱

جدول ۹ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره دلسردی بر اساس هوش فرهنگی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی انگیزشی با ضریب بتا ۰/۶۹۲- است. لذا سوال اختصاصی دوم پژوهش مبنی بر اینکه هوش فرهنگی در دلسردی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟ تایید شد.

سوال اختصاصی سوم: نقش هوش فرهنگی در بی‌اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی چیست؟

جدول ۱۰ خلاصه مدل رگرسیون بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۷۷۱
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۵۹۵
مجذور R تعدیل شده	۰/۵۹۰
اشتباه استاندارد برآورد	۲/۴۲۹
آماره F	۱۰۸/۳۷۶
معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۱۰، نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی - اجتماعی برابر ۰/۷۷۱ است که بر این اساس ۵۹/۵ درصد از واریانس بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۱۰۸/۳۷۶ است که در سطح آلفای کوچکتر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که نشان می‌دهد هوش فرهنگی می‌تواند تغییرات مربوط به بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی - اجتماعی را به خوبی تبیین نماید.

جدول ۱۱ ضرایب رگرسیون چندمتغیره بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۱۸/۵۲۵	۰/۳۷۱	–	۴۹/۹۳۳	۰/۰۰۱
هوش فراشناختی	-۰/۱۹۶	۰/۰۴۵	-۰/۲۶۲	-۴/۳۶۰	۰/۰۰۱
هوش شناختی	-۰/۳۴۱	۰/۰۵۶	-۰/۴۶۲	-۶/۱۰۰	۰/۰۰۱

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
هوش انگیزشی	-۰/۳۰۴	۰/۰۹۲	-۰/۴۰۴	-۲/۰۴۰	۰/۰۲۸
هوش رفتاری	-۰/۲۷۹	۰/۰۶۰	-۰/۲۲۲	-۲/۳۴۰	۰/۰۲۳

جدول ۱۱ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی‌اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی شناختی با ضریب بتا ۰/۴۶۲- است. لذا سوال اختصاصی سوم پژوهش مبنی بر اینکه هوش فرهنگی در بی‌اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟ تایید شد.

سوال اختصاصی چهارم: نقش هوش فرهنگی در بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی چیست؟

جدول ۱۲ خلاصه مدل رگرسیون بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی

شاخص	مقدار به دست آمده
همبستگی چندگانه (MR)	۰/۷۶۲
مجذور R (ضریب تعیین)	۰/۵۸۰
مجذور R تعدیل شده	۰/۵۷۵
اشتباه استاندارد برآورد	۳/۷۶۲
آماره F	۱۰۱/۹۸۴
معناداری F	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۱۲، نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی برابر ۰/۷۶۲ است که بر این اساس ۵۸ درصد از واریانس بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد که مقدار F به دست آمده برابر ۱۰۱/۹۸۴ است که در سطح آلفای کوچک‌تر از ۰/۰۵ معنی‌دار است که نشان می‌دهد هوش فرهنگی می‌تواند تغییرات مربوط به بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی را به خوبی تبیین نماید.

جدول ۱۳ ضرایب رگرسیون چندمتغیره بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	معناداری
	B	خطای استاندارد	ضریب بتا (β)		
ثابت (Constant)	۲۶/۱۱۱	۰/۵۷۵	-	۴۵/۴۳۹	۰/۰۰۱
هوش فراشناختی	-۰/۴۸۳	۰/۰۷۰	-۰/۴۲۴	-۶/۹۳۶	۰/۰۰۱
هوش شناختی	-۰/۲۱۳	۰/۰۸۶	-۰/۲۱۱	-۲/۱۴۷	۰/۰۳۳
هوش انگیزشی	-۰/۶۳۲	۰/۱۴۲	-۰/۳۹۷	-۴/۴۴۸	۰/۰۰۱
هوش رفتاری	-۰/۸۲۳	۰/۰۹۴	-۰/۸۳۵	-۸/۷۹۷	۰/۰۰۱

جدول ۱۳ نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج، قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی رفتاری با ضریب بتا ۰/۸۳۵- است. لذا سوال اختصاصی چهارم پژوهش مبنی بر اینکه هوش فرهنگی در بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی دانشجویان (مطالعه موردی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترا دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) چه نقشی دارد؟ تایید شد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی تفاوتی اجتماعی برابر ۰/۸۳۱ است که بر این اساس ۶۹ درصد از واریانس بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی تفاوتی اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی نشان داد که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی رفتاری با ضریب بتا ۰/۵۰۵- است. بر اساس بررسی در تحقیقات انجام شده قبلی، نتایج تحقیقات سیگو و همکاران (۲۰۲۲)، مک‌کای و همکاران (۲۰۲۲)، یو و مک‌کلین(۲۰۲۲)، همسو دانست که نقش هوش فرهنگی را در پیش‌بینی برخی کارکردهای اجتماعی بررسی کرده‌اند. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که دانشجویانی که هوش فرهنگی بیشتری دارند مشکلات را به شکل مناسب‌تر در موقعیت‌های فرهنگی متنوع از جهت فرهنگی به دلیل شایستگی عالی در کشف و شناسایی، جذب، و استدلال به شکل صحیح حل و فصل می‌نمایند. از آنجایی که در محل دانشگاه، ما با یک مکان چندفرهنگی مواجه هستیم و دانشجویان از نقاط مختلف کشور وارد دانشگاه شده و در کنار هم مشغول تحصیل می‌شوند لذا اگر دانشجویی هوش فرهنگی بالاتری داشته باشد بهتر قادر خواهد بود اطلاعات را جمع‌آوری و استفاده درست کند، کارهای احساسی، رفتاری یا شناختی در جهت سرنخ های فرهنگی به وجود آورد و با تکیه بر این بحث، هوش فرهنگی پذیرش روابط مثبت با دیگران را تسهیل نماید و از این طریق می تواند مشکلات دیگران و مسائل اجتماعی را به نحو مناسب‌تری درک نماید و این سبب می‌شود که نسبت به مسائل دانشجویان دیگر، مسائل جامعه و اجتماع بی تفاوت نباشد. چرا که دانشگاه محل تبادل و بحث و گفتگو بین دانشجویان و اساتید است و در این میان افراد مختلف با افکار گوناگون با هم وارد بحث و گفتگو شده و مسائل اجتماعی نیز مطرح می‌شود و دانشجویان در چنین شرایطی کمتر به مسائل مختلف بی تفاوت مواجهه می‌شوند و در هر موقعیتی واکنش نشان می‌دهند. لذا منطقی است که گفته شود که هوش فرهنگی در بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان نقش پیش‌بینی کننده دارد.

در خصوص نقش هوش فرهنگی در کناره گیری مدنی دانشجویان، نتایج نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با کناره گیری مدنی برابر ۰/۷۴۴ است که بر این اساس ۵۵/۳ درصد از واریانس کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره کناره گیری مدنی بر اساس هوش فرهنگی نشان داد که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی شناختی با ضریب بتا ۰/۵۵۳- است. بررسی در تحقیقات انجام شده قبلی، نتایج تحقیقات دولسی و قیسلیری(۲۰۲۲)، یاماموتو و همکاران (۲۰۱۷) همسو دانست. در تبیین این نتایج به دست آمده می‌توان گفت که هوش فرهنگی به عنوان استعداد به کارگیری مهارت و توانایی در محیط‌های مختلف و درک مطلوب تنوعات فرهنگی، ارزش‌ها، تعقل گرایی و درک انسان‌ها در بستر فرهنگ و تفاوت رفتاری تعریف شده است. هوش فرهنگی به افراد کمک می‌کند راهبردهای مناسبی را اتخاذ کنند تا عملکرد بهتری داشته و انسجام اجتماعی بین فرد و جامعه برقرار شود، توانایی افراد را در برقراری ارتباط و همکاری انگیزشی تسهیل کرده و رفتارهایی را در چهارچوب گفتگو بر می‌انگیزد که سازگاری رفتاری را موجب می‌شود. بنابراین دانشجویانی که هوش فرهنگی بالاتری دارند این هوش فرهنگی سبب می‌شود که آنان، نسبت به موقعیت‌های جدید در زندگی شخصی، پاسخ‌های سازگارانه‌تری بدهند و سازه‌ای است که فرد را توانا می‌سازد و برای او انگیزه ایجاد می‌کند که دانش فرهنگی را به طور مناسب در پاسخ به محیط به کار گیرد و نسبت به مسائل مدنی بی تفاوت نباشد و از

فعالیت‌های مدنی و اجتماعی اجتناب نکند. چرا که هوش فرهنگی به وی کمک می‌کند تا نسبت به مسائل همه افراد جامعه حساسیت نشان دهد و نسبت به مسائل اجتماعی دیگران نیز بی تفاوت نباشد. به طوری که عامل استراتژی هوش فرهنگی، راه‌هایی را برای دستیابی و توسعه راهبردهای متفکرانه، در اختیار فرد قرار می‌دهد لذا می‌توان گفت، با توجه به ارتباطی که بین هر یک از مؤلفه‌های هوش فرهنگی(هوش فرهنگی فراشناختی یا راهبرد، هوش فرهنگی شناختی یا دانش، هوش فرهنگی انگیزشی و هوش فرهنگی رفتاری) و قدرت تفکر استراتژیک برقرار است، افرادی که دارای توانایی در سطح بالایی از هوش فرهنگی هستند از قدرت تفکر راهبردی بالاتری نیز برخوردار هستند و این تفکر راهبردی باعث می‌شود که آنان از مسائل مدنی کناره‌گیری نکنند. لذا منطقی است که گفته شود که هوش فرهنگی در کناره‌گیری مدنی دانشجویان نقش پیش‌بینی کننده دارد.

نتایج نشان داد ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با دلسردی دانشجویان برابر ۰/۸۰۹ است که بر این اساس ۶۵/۵ درصد از واریانس دلسردی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره دلسردی بر اساس هوش فرهنگی نشان داد که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی انگیزشی با ضریب بتا ۰/۶۹۲- است. بررسی تحقیقات انجام شده قبلی، نتایج تحقیقات جمشیدزاده و همکاران (۱۴۰۰)، زارعی‌وند و همکاران (۱۳۹۹)، صفاریان و همکاران (۱۳۹۹) را همسو دانست. در تبیین این نتایج به دست آمده می‌توان گفت که هوش فرهنگی به افراد اجازه می‌دهد تا تشخیص دهند، دیگران چگونه فکر می‌کنند و چگونه به الگوهای رفتاری پاسخ می‌دهند، در نتیجه موانع ارتباطی میان فرهنگی را کاهش و به افراد قدرت مدیریت تنوع فرهنگی را می‌دهد. فردی که دارای هوش فرهنگی بالاست توانایی یادگیری در محیط فرهنگی جدید را دارد و از رویارویی با فرهنگ‌های جدید لذت می‌برد. به همین دلیل این توانمندی یعنی هوش فرهنگی باعث می‌شود که فرد با قرار دادن خود در موقعیت‌های مختلف فرهنگی نسبت به مسائل اجتماعی در جامعه بی تفاوت نباشد و در قبال مسائل اجتماعی دلسرد نشود. لذا منطقی است که گفته شود که هوش فرهنگی در دلسردی اجتماعی دانشجویان نقش پیش‌بینی کننده دارد.

نتایج نشان داد ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی-اجتماعی برابر ۰/۷۷۱ است که بر این اساس ۵۹/۵ درصد از واریانس بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی-اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی بر اساس هوش فرهنگی نشان داد که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی شناختی با ضریب بتا ۰/۴۶۲- است. بررسی تحقیقات انجام شده قبلی، نتایج تحقیقات مرادی و صفاریان (۱۳۹۸)، اکونچی و یودنزی (۲۰۱۴) همسو دانست. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که هوش فرهنگی توانایی برقراری ارتباط و کار مؤثر در موقعیت‌های پیچیده و متنوع فرهنگی را دارد. هوش فرهنگی با وجود چالش‌ها و تفاوت‌های فرهنگی، می‌تواند به عنوان یک ویژگی اساسی که دانشجویا به آن نیاز دارند، در نظر گرفته شود. این مطالعه بیان می‌کند که هوش فرهنگی برای کار با گروه‌های متنوع فرهنگی مهم است. هوش فرهنگی می‌تواند توجه و تلاشی را برانگیزد که دانش و استراتژی‌های فرهنگی فرد را به سمت درست هدایت کند. می‌توان استدلال کرد که توانایی زبان به هوش فرهنگی مربوط می‌شود؛ به این معنا که اگر فردی اجتماعی شده باشد و در معرض یک زبان خاص قرار گرفته باشد، خودکارآمدی زیادی دارد. هنگامی که فرد، با تحصیلات یا تجربه کاری، دانش و درک جامعی از یک زبان خاص همراه با رفتارهای زبانی متناسب با موقعیت کسب کند، می‌تواند به طور قابل توجهی بر ارتباطات بین فرهنگی تأثیر بگذارد. این توانایی می‌تواند سطح کارآمدی بین فرهنگی فرد را افزایش دهد و چنین افرادی نسبت به مسائل مختلف از جمله رخدادهای فرهنگی و اجتماعی در جامعه خود و سایر جوامع بی تفاوت نخواهد شد و واکنش نشان می‌دهد. لذا منطقی است که گفته شود که هوش فرهنگی در بی اعتنایی به رخدادهای فرهنگی–اجتماعی دانشجویان نقش پیش‌بینی کننده دارد.

در خصوص نقش هوش فرهنگی با بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی دانشجویان، نتایج نشان داد ضریب همبستگی چندگانه بین هوش فرهنگی با بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی برابر ۰/۷۶۲ است که بر این اساس ۵۸ درصد از واریانس بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی تبیین می‌شود. همچنین نتایج ضرایب استاندارد و غیراستاندارد رگرسیون چندمتغیره بی‌اعتنایی به رخدادهای سیاسی بر اساس هوش فرهنگی نشان داد که قوی‌ترین متغیر پیش‌بین هوش فرهنگی رفتاری با ضریب بتا ۰/۸۳۵- است. بررسی تحقیقات انجام شده قبلی، نتایج تحقیقات یاکوب و همکاران (۲۰۲۲)، چیوش (۲۰۱۷) همسو دانست. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که افراد با هوش فرهنگی زیاد در موقعیت‌های جدید با وجود چالش‌ها، به تداوم و سازگاری تمایل دارند. از سوی دیگر می‌توان گفت که هوش فرهنگی شرایطی را مهیا می‌سازد که در آن دانشجویان به کارکردن با دیگران، انجام وظایف و طرح‌هایی تشویق می‌شوند که منجر به ارضای نیازهایشان و در نتیجه رشد و پیشرفت آنها در مسائل مختلف از جمله مسائل سیاسی شده و از این طریق انگیزه دانشجویان برای شرکت در مسائل سیاسی و اظهارنظر در این زمینه افزایش یافته و در نتیجه سازگاری بیشتری را در محیط‌های مختلف در تعامل با دیگران برای واکنش به رخدادهای سیاسی از خود نشان خواهد داد. لذا منطقی است که گفته شود که هوش فرهنگی در بی اعتنایی به رخدادهای سیاسی دانشجویان نقش پیش‌بینی کننده دارد.

نتایج این تحقیق نشان داد که هوش فرهنگی نقش پیش‌بینی کننده ای بر روی بی تفاوتی اجتماعی دانشجویان دارد، که با توجه به این نتیجه به دست آمده دستاوردها و پیامدهای این پژوهش را می‌توان در دو سطح نظری و عملی مطرح کرد. در سطح نظری، یافته‌های پژوهش می‌توانند با تبیین نحوه تاثیرگذاری هوش فرهنگی به گسترش دانش، مفاهیم و مدل‌های موجود در زمینه بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان کمک کنند. همچنین، نتایج پژوهش حاضر می‌تواند راهگشای پژوهش‌های جدیدتر به منظور گسترش دانش هوش فرهنگی در زمینه عوامل مؤثر بر شکل‌گیری بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان شود. لذا پیشنهاد می‌شود در مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی در دانشگاه‌ها ضمن اجرای پرسشنامه هوش فرهنگی بر روی دانشجویان، در زمینه حل مشکلات ناشی از بی تفاوتی اجتماعی مانند پایین بودن میزان مشارکت آنان در رخدادهای اجتماعی و سیاسی از جمله شرکت در کانون‌ها و سازمان‌های مردم نهاد، مشارکت بهتر در انتخابات مجلس شورای اسلامی، ریاست جمهوری و غیره در دانشجویان اقدام کنند.

منابع

- اسلامی، جعفر و همکاران (۱۴۰۰). بررسی رابطه هوش فرهنگی و انگیزش تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در سال ۱۳۹۶، دوماهنامه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۴(۴)، ۱۸۸-۱۸۰.
- بشارتی‌فرد، اشرف و بیرانوند، حمید (۱۳۹۸). بررسی بی‌تفاوتی اجتماعی در بین دانشجویان دانشگاه بابل. دومین کنفرانس بین المللی علوم انسانی، اجتماعی و سبک زندگی.
- جمشیدزاده، احسان، کفاشی، مجید و میرزایی، خلیل (۱۴۰۰). مطالعه جامعه شناختی نقش شبکه‌های اجتماعی بر بی‌تفاوتی اجتماعی مطالعه موردی، (شهروندان منطقه ۱و ۲ شهر تهران در سال ۱۳۹۸)، نشریه *مطالعات جامعه شناختی شهری*، *۱۱*(۳۹)، ۸۹-۱۲۳
- حسنی، رفیق و خضری، محسن (۱۳۹۷). مدل‌یابی معادلات ساختاری ارتباط بین هوش فرهنگی مدیران مدارس و فرهنگ مدرسه، دو فصلنامه مدیریت مدرسه، ۶(۱)، ۱۸-۱.
- حسین‌پناه، زهرا و کاظمیان مقدم، کبری (۱۴۰۰). رابطه علّی هوش فرهنگی و سرزندگی تحصیلی با یادگیری خود راهبر از طریق میانجیگری اهمال کاری تحصیلی، مجله علمی و پژوهشی دستاوردهای روانشناختی، ۲۸(۱)، ۱۹۶-۱۷۷.

- رونقی، مرضیه، هاشمیان، سیدعلی و حقیقتیان، منصوره (۱۳۹۸). تبیین روانشناختی و جامعه شناختی احساس اثربخشی بر بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجو - معلمان، مطالعه موردی در بین دانشجو - معلمان دانشگاه فرهنگیان اصفهان، مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۶۲ (۴-۱)، ۲۴۱-۲۳۳.
- زارعی‌وند، لیلاو همکاران (۱۳۹۹). بی‌تفاوتی اجتماعی دانشجویان و عوامل اجتماعی مرتبط با آن مورد مطالعه، دانشجویان دانشگاه حکیم سبزواری، مسائل اجتماعی ایران، ۱۱(۲)، ۱۵۲-۱۲۵.
- صفاریان، محسن؛ ادهمی، عبدالرضا و مرادی، علی (۱۳۹۸). شناخت رابطه بین سلامت و نشاط اجتماعی با بی‌تفاوتی اجتماعی جوانان، مورد مطالعه شهر کرمانشاه. فصلنامه مطالعات جامعه شناسی شهری، ۹(۳۱)، ۲۰۸-۱۷۵.
- صفاریان، محسن؛ ادهمی، عبدالرضا و مرادی، علی (۱۳۹۹). شناخت رابطهٔ بین فردگرایی و محرومیت نسبی با بی‌تفاوتی اجتماعی (مورد مطالعه: جوانان شهر کرمانشاه)، فصلنامه مطالعات فرهنگ - ارتباطات، ۲۱(۴۹)، ۲۸۷-۲۵۵.
- محسنی تبریزی، علیرضا و صداقتی‌فرد، مجتبی (۱۳۹۰). پژوهشی دربارهٔ بی تفاوتی اجتماعی در ایران (مورد پژوهش: شهروندان تهرانی)، مجله جامعه شناسی کاربردی، ۲۲(۳)، ۲۲-۱.
- ملائی، رباب؛ میرکمالی، محمد و پورکریمی، جواد (۱۳۹۳). بررسی رابطه هوش فرهنگی و عملکرد مدیران مدارس (مورد مطالعه: مدارس متوسطه دولتی دخترانه شهر تهران). فصلنامه نوآوری‌های مدیریت آموزشی، ۹(۴)، ۱۲۳-۱۰۹.
- میرفردی، اصغر و همکاران (۱۳۹۴). بررسی تأثیر فرهنگ شهروندی بر میزان گرایش به قانون‌گریزی (مورد مطالعه شهر یاسوج)، پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی ایران، ۴(۲)، ۲۰-۱.
- نبوی، عبدالحسین؛ نواح، عبدالرضا و امیرشیرزاد، نرگس (۱۳۹۲). بررسی عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی (مورد مطالعه: شهروندان ۱۸ سال به بالای شهر دزفول). مجله علمی و پژوهشی جامعه شناسی ایران، ۱۵(۳)، ۱۶۱-۱۳۲.
- Castañeda, D. R., Huang, A., & Avalos, A. R. (2018). Willingness to Learn: Cultural Intelligence Effect on Perspective Taking and Multicultural Creativity. International Business Research, 11(2), 116.
- Chiweshe, M. K. (2017). Social networks as anti-revolutionary forces: Facebook and political apathy among youth in urban Harare, Zimbabwe. Africa Development, 42(2), 129-147.
- Dickson, S. S., & Husain, M. (2022). Are there distinct dimensions of apathy? The argument for reappraisal. *Cortex*, *149*, 246-256.
- Dolce, V., & Ghislieri, C. (2022). Resilience and intercultural interactions of Italian Erasmus students: the relation with Cultural Intelligence. Journal of International Students, 12(3).
- Ekwenchi, O. C., & Udenze, S. (2014). Youth and political apathy: Lessons from a social media platform. International Journal of Social Sciences and Humanities Review, 4(4), 1-8.
- Lam, R., Cheung, C., & Lugosi, P. (2022). The impacts of cultural intelligence and emotional labor on the job satisfaction of luxury hotel employees. International Journal of Hospitality Management, 100(2), 1-10.
- McKay, S., Lannegrand, L., Skues, J., & Wise, L. (2022). International experience and cultural intelligence development: A longitudinal assessment of Australian and French exchange students. International Journal of Intercultural Relations, 91, 56-69.
- Ott, D. L., & Michailova, S. (2018). Cultural intelligence: A review and new research avenues. International Journal of Management Reviews, 20(1), 99-119.
- Pacheco, D., & Stevens, S. (2018). The Role of Culturally Intelligent Team Leaders on Task Performance. In Proceedings of 16th European Conference on Computer-Supported Cooperative Work-Panels, Posters and Demos. European Society for Socially Embedded Technologies (EUSSET).
- Petitet, P., Scholl, J., Attaallah, B., Drew, D., Manohar, S., & Husain, M. (2021). The relationship between apathy and impulsivity in large population samples. Scientific reports, 11(1), 1-11.
- Pidduck, R. J., Shaffer, M. A., Zhang, Y., Cheung, S. S., & Yunlu, D. G. (2022). Cultural intelligence: an identity lens on the influence of cross-cultural experience. Journal of International Management, 28 (3), 1-10.
- Segev, R., Mor, S., Even-Zahav, R., & Neter, E. (2022). Cultural intelligence and social distance among undergraduate students in clinical professions. Group Processes & Intergroup Relations, 25(2), 399-414.
- Shu, F., McAbee, S. T., & Ayman, R. (2017). The HEXACO personality traits, cultural intelligence, and international student adjustment. Personality and Individual Differences, 106(2), 21-25.

- Van Dyne, L., Ang, S., & Livermore, D. (2010). Cultural intelligence: A pathway for leading in a rapidly globalizing world. Leading across differences, 1(2), 131-138.
- Yacub, R., Herlina, H., & Himawan, I. S. (2022). How Cultural Intelligence Develop Students' Social Entrepreneurship in Indonesia?. Jurnal Economia, 18(2), 256-273.
- Yamamoto, M., Kushin, M. J., & Dalisay, F. (2017). Social media and political disengagement among young adults: A moderated mediation model of cynicism, efficacy, and social media use on apathy. Mass Communication and Society, 20(2), 149-168.
- Yu, C., & McClean, H. (2022). International Student Success in the UK: Scaffolding Curriculum Strategies and Cultural Intelligence. In International Environments and Practices of Higher Education (pp. 115-127). Emerald Publishing Limited.